

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

11 тиждень

(11–17.03.2024)

Дата випуску:
19.03.2024

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 11 тижень по Україні

- Інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно із COVID-19, становить 418,0 на 100 000 населення, що на 13,5% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 2,4% більше аналогічного показника минулого тижня.
- За даними рутинного епідеміологічного нагляду збільшилася на 4,4% кількість захворілих на ГРВІ дітей віком до 17 років, показник серед дорослих залишився на рівні попереднього тижня.
- У 17 (68%) регіонах зафіксовано циркуляцію вірусів грипу, що свідчить про широке географічне розповсюдження їх в Україні; у системах рутинного і дозорного епідеміологічного нагляду частка позитивних результатів на віруси грипу типів А та В становить 27,1%.
- У системі дозорного епіднагляду зареєстровано 138 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку грипоподібного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник — 209,2 на 100 000 населення, що на 17,7% менше показника попереднього тижня. Порівняно з минулим тижнем захворюваність на ГПЗ серед дорослих зменшилася на 27,7%, серед дітей віком до 17 років — не змінилася.
- Зареєстровано 145 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ); пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 2,7%.
- У системі дозорного епідеміологічного нагляду визначено віруси грипу, парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси та SARS-CoV-2.
- Зареєстровано 27 летальних випадків грипу та ГРВІ, зокрема 3 випадки сталися внаслідок грипу і 24 — серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19.
- Профілактичні щеплення від грипу отримали 999 осіб, зокрема 650 — із груп медичного та епідемічного ризику (табл. 1).

Резюме з початку сезону по Україні

- Протягом епідемічного сезону, з 2 жовтня 2023 року до 17 березня 2024 року, на ГРВІ перехворіли 3 741 186 осіб (10,4% населення країни), що на 29,9% більше показника за аналогічний період сезону 2022/2023. Серед усіх пацієнтів із ГРВІ за результатами тестування виявлено 148 863 (4%) випадки захворювання на COVID-19 (табл. 1).
- Від грипу та ГРВІ померли 912 людей: зареєстровано 73 летальні випадки внаслідок грипу і 839 — серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19.
- За даними рутинного епідеміологічного нагляду серед позитивних результатів лабораторних досліджень домінують віруси SARS-CoV-2 (93,1%), також визначено віруси грипу та інших захворювань респіраторної групи (парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, бокавіруси, метапневмовіруси).
- Проти грипу вакциновано 142 733 осіб, зокрема 90 755 — із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 1,06% від загальної цільової групи.

Таблиця 1. Основні показники за 11 тижднів і з початку епідемічного сезону

№ з/п	Показник	Усього з початку сезону	За звітний тиждень	За попередній тиждень	Зміни
Захворюваність на ГРВІ					
1	Кількість випадків (інтенсивний показник)	3 741 186 (10 395,9)	150 422 (418,0)	146 953 (408,4)	+ 2,4%
	зокрема дітей (інтенсивний показник)	2 045 254 (30 318,5)	88 829 (1 316,8)	85 064 (1260,9)	+ 4,4%
2	Госпіталізовано (зокрема дітей)	112 619 (59 699)	4 198 (2 377)	4 202 (2 352)	– 4 + 25
3	Кількість летальних випадків унаслідок грипу (зокрема дітей)	73 (2)	3 (0)	6 (5 рутинна + 1 дозор) (0)	– 3
4	Кількість осіб, вакцинованих проти грипу (зокрема із груп ризику)	142 733 (90 755)	999 (650)	1 288 (912)	– 289 (– 262)
Дослідження із визначення вірусів грипу методом ПЛР					
1	Кількість досліджень у рутинній системі епіднагляду	10 889	882	420	+ 462
1.1	зокрема із позитивним результатом	2 964 27,2%	226 25,6%	91 21,7%	+ 135
2	Кількість досліджень у дозорній системі епіднагляду	3 368	120	122	– 2
2.1	зокрема із позитивним результатом	1 392 41,3%	45 37,5%	27 61,4%	+ 18
Захворюваність на COVID-19					
1	Кількість підтверджених випадків COVID-19 (зокрема дітей)	148 863 (17 041)	1 708 (225)	1 639 (224)	+ 4,2% (+ 0,5%)
2	Госпіталізовано (зокрема дітей)	31 677 (5 866)	597 (94)	562 (73)	+ 35 (+ 21)
3	Кількість летальних випадків із діагнозом «COVID-19» (зокрема дітей)	839 (4)	24 (0)	22 (21 рутинна + 1 дозор) (0)	+ 2

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (10 тиждень 2024 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://erviss.org>) у Польщі, Румунії та Словаччині зареєстровано середню інтенсивність епідемічного процесу, в Білорусі, Молдові та Угорщині — низьку.

Про спорадичне географічне поширення вірусів грипу повідомили Польща та Словаччина, про локальне — Білорусь. У Молдові та Румунії зафіксували регіональне, а в Угорщині — широке розповсюдження вірусів грипу (рис. 1).

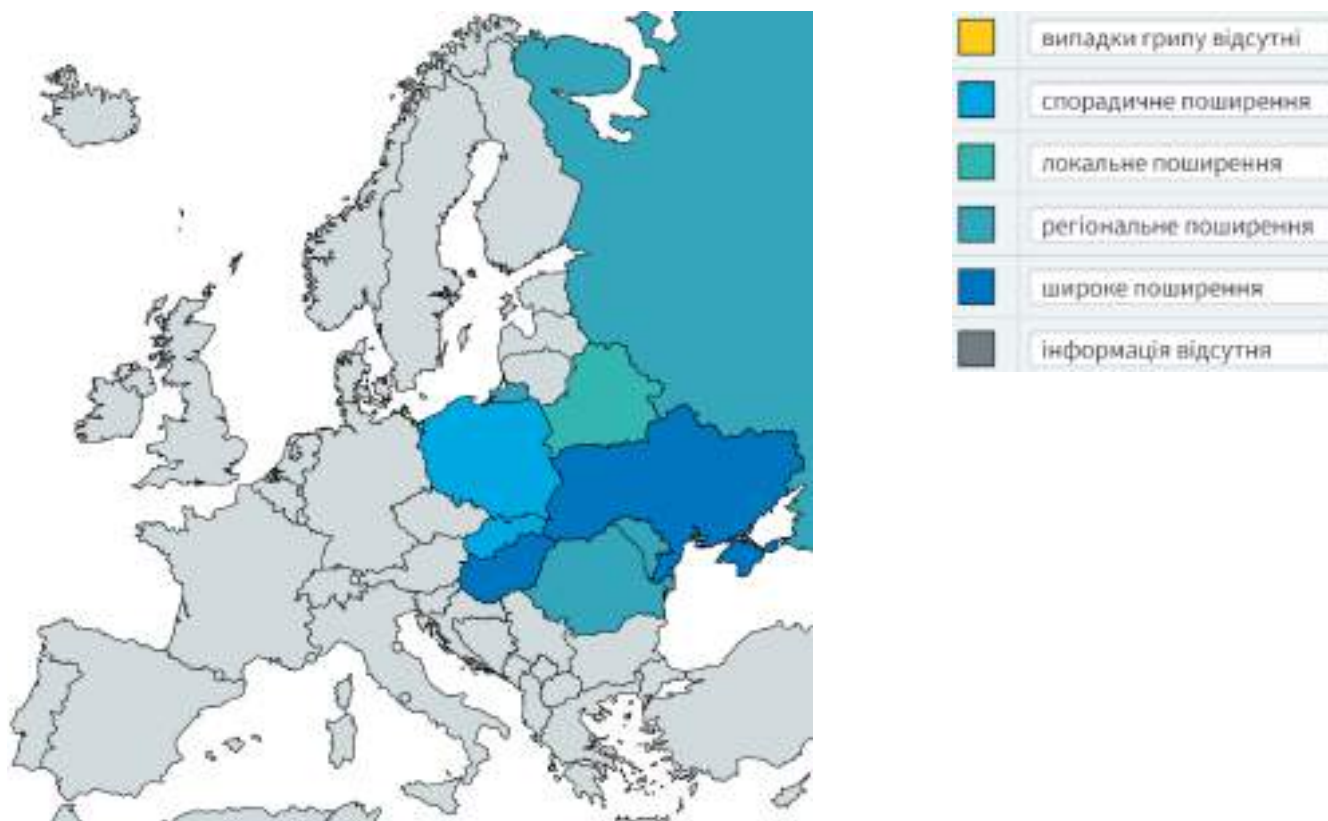

Рис. 1. Географічне поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://erviss.org>) за 10 тиждень 2024 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За результатами звітів 25 країн Європи, що на 9 тижні 2024 року взяли участь у моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), лише в Італії визначено низький рівень надлишкової смертності.

Після тривалого періоду підвищеної загальноєвропейської смертності через пандемію COVID-19 перевищення рівня смертності з усіх причин в інших країнах європейського регіону не зареєстровано (рис. 2). Результати аналізу можуть відрізнятися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, і затримки реєстрації випадків.

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах — партнерах ЕуроМОВО та субнаціональних регіонах, що надають відомості, 9 тиждень 2024 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

1. Гострі респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ)

Дані рутинного епіднагляду за 11 тиждень 2024 року отримано від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 150 422 особи, зокрема 88 829 дітей віком до 17 років (59,1%). Інтенсивний показник захворюваності² становить 418,0 на 100 000 населення, що на 13,5% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 2,4% більше аналогічного показника минулого тижня (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

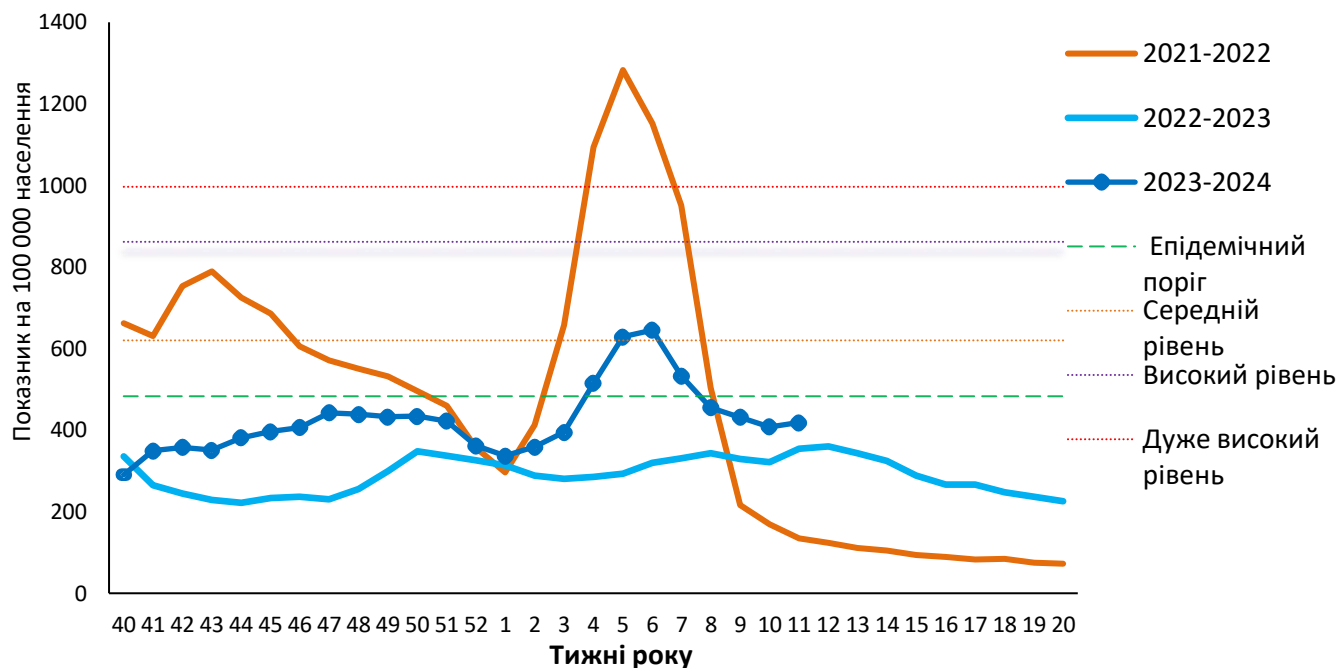

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, 11 тиждень 2024 року

На звітному тижні в усіх областях України та м. Київ був неепідемічний рівень захворюваності на ГРВІ (рис. 4).

Рис. 4. Рівні епідемічної активності ГРВІ у регіонах України, 11 тиждень 2024 року

З 11 до 17 березня було госпіталізовано 4 198 осіб (2,8% усіх захворілих на ГРВІ), зокрема 2 377 дітей віком до 17 років (56,6% усіх госпіталізованих).

У системі рутинного епідеміологічного нагляду на звітному тижні зареєстровано 3 летальні випадки внаслідок грипу. В м. Київ у особи віком 31 рік визначено фрагменти РНК вірусів грипу типу В, а в особи віком 35 років — фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипіваних. У Сумській області в особи віком 74 роки визначено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипіваних. Усі померлі не мали профілактичних щеплень проти грипу у цьому сезоні.

2. Гостра респіраторна хвороба COVID-19, спричинена коронавірусом SARS-CoV-2

Протягом звітного тижня за даними рутинного епідеміологічного нагляду зареєстровано 1 708 пацієнтів із ГРВІ, які мали позитивний результат тесту на COVID-19. У структурі ГРВІ частка захворюваності на COVID-19 становить 1,1%. Госпіталізовано 597 осіб (35% усіх пацієнтів із COVID-19).

Найбільше випадків COVID-19 на 100 000 населення зареєстровано в Рівненській, Хмельницькій, Івано-Франківській та Житомирській областях (рис. 5).

Рис. 5. Захворюваність на COVID-19 у регіонах України, 11 тиждень 2024 року

Протягом звітного тижня серед дітей віком до 17 років зареєстровано 225 підтверджених випадків COVID-19, що відповідає рівню попереднього тижня. Медичну допомогу в умовах стаціонару отримали 94 дитини (15,7% усіх госпіталізованих осіб із COVID-19), зокрема 2 дитини віком до 14 років — у відділенні реанімації та інтенсивної терапії.

За даними рутинного епідеміологічного нагляду було зареєстровано 24 летальні випадки серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19. Усі померлі не мали профілактичних щеплень проти COVID-19 за останні 12 місяців.

3. Лабораторні дослідження в системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ

За результатами лабораторного дослідження зразків матеріалів від 2 754 пацієнтів із закладів охорони здоров'я у 355 (12,9%) випадках визначено віруси респіраторної групи інфекцій (табл. 2). Віруси SARS-CoV-2 визначено в 297 випадках (83,7% позитивних знахідок).

У 12 областях України та м. Київ у 226 (25,6%) зразках матеріалів від 882 пацієнтів із підозрою на грип визначено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипіваних, А(Н1)рdm09 та В.

Таблиця 2. Результати досліджень зразків матеріалів від пацієнтів закладів охорони здоров'я України за 11 тиждень 2024 року

Показник	Звітний тиждень	Усього з початку сезону
Кількість обстежених осіб на грип	882	10 889
Кількість позитивних результатів, абс. знач. (%)	226 (25,6)	2 964 (27,2)
А не субтипований	123	2 140
А(Н1)рdm09	12	500
А(Н3)	0	6
В	90	318
Кількість обстежених осіб на ГРВІ	2 754	69 309
Кількість позитивних результатів, абс. знач. (%)	355 (12,9)	13 256 (19,1)
Парагрип	3	56
Аденовіруси	4	219
RS-віруси	41	412
Риновіруси	7	149
Бокавіруси	2	23
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	3
Метапневмовіруси	1	47
SARS-CoV-2	297	12 347

4. Вакцинація проти грипу
За 11 тиждень 2024 року проти грипу вакциновано 999 осіб, зокрема 650 — із груп медичного та епідемічного ризику (рис. 6).

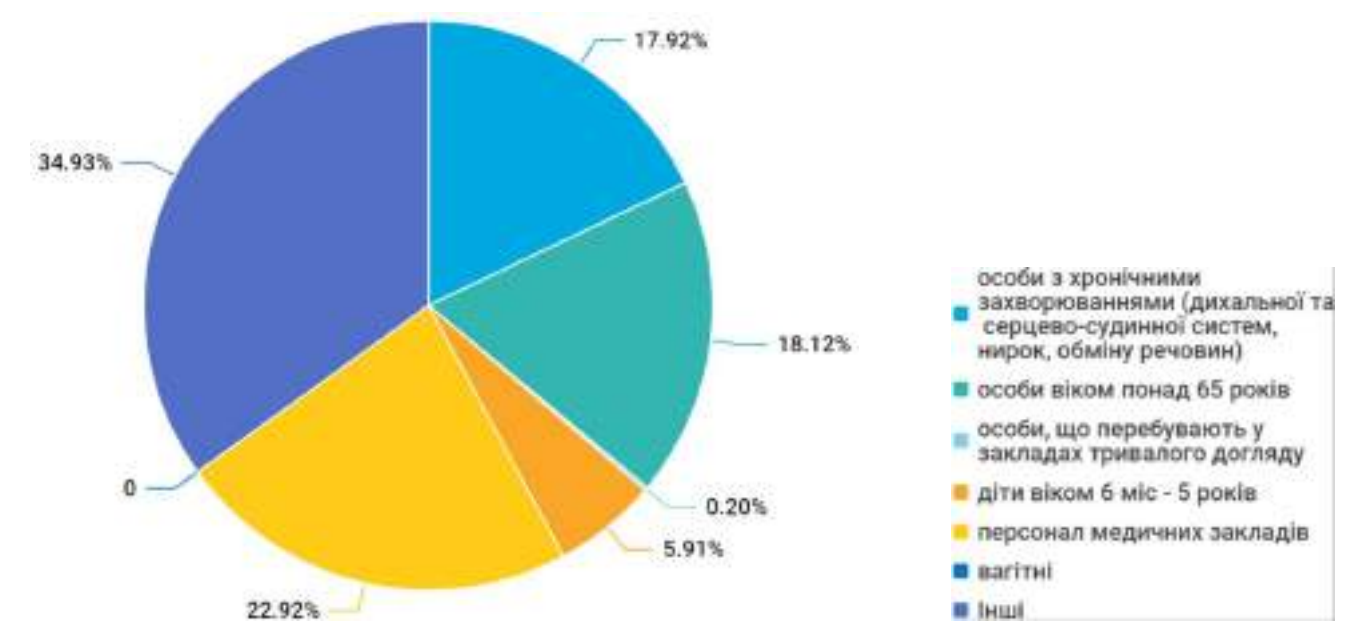

Рис. 6. Частка представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, 11 тиждень 2024 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

1. Дозорний епіднагляд за грипоподібними захворюваннями

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро і Харків, південь — Запоріжжя й Одеса, захід — Львів, Рівне і Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 11 тижня 2024 року зареєстровано 138 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Показник захворюваності серед дорослого населення становить 145,8 на 100 000, що на 27,7% менше показника минулого тижня. Показник захворюваності серед дітей віком до 17 років залишився на рівні минулого тижня і становить 433,9 на 100 000 населення.

З-поміж 138 пацієнтів із ГПЗ у 69 (50%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 59 зразків матеріалів у 21 (35,6%) випадку отримано позитивні результати, зокрема в 9 (42,9% позитивних знахідок) випадках — на віруси грипу. Так, фрагменти РНК вірусів грипу типу А(Н1)рdm09 визначено в Харківській (3) та Запорізькій (1) областях; вірусів грипу А не субтипованих — у м. Київ (1) та в Одеській області (2); вірусів грипу типу В — у Сумській області (1) та м. Київ (1) (табл. 3).

З початку епідемічного сезону лабораторно досліджено 1 785 (44,5%) зразків матеріалів від 4 010 пацієнтів із ГПЗ, отримано позитивні результати у 692 випадках — 38,8% (рис. 7).

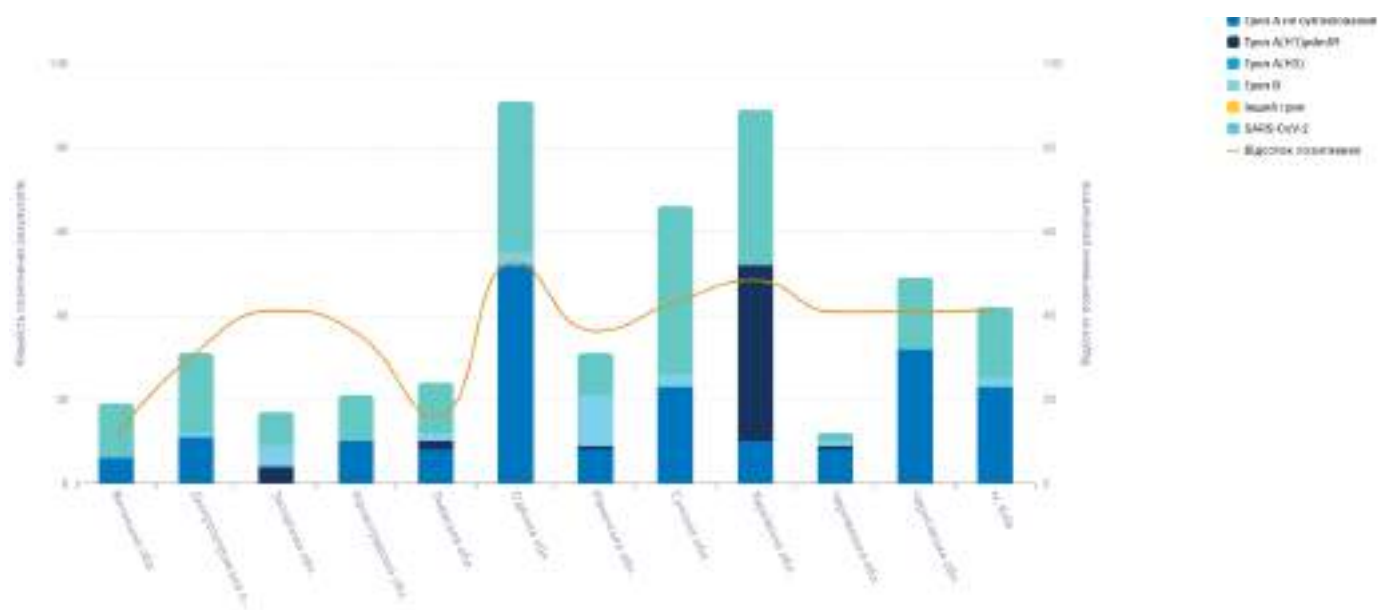

Рис. 7. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 11 тиждень 2024 року

2. Дозорний епідгляд за тяжкою гострою респіраторною інфекцією

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 145 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, зокрема 80 (55,2%) дітей віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 2,7%.

З-поміж 145 випадків ТГРІ у 69 (47,6%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 61 зразка матеріалів у 24 (39,3%) випадках отримано позитивні результати, зокрема у 18 (75%) випадках — на віруси грипу. Так, фрагменти РНК вірусів грипу типу А(Н1)рdm09 визначено у Запорізькій (1) та Харківській (2) областях; вірусів грипу А не субтипованих — у Кіровоградській (1), Рівненській (1), Чернівецькій (1) областях та м. Київ (3); вірусів типу В — у Дніпропетровській (1), Запорізькій (3), Львівській (1), Одеській (1), Рівненській (1), Сумській (1) та Чернівецькій (1) областях (*табл. 3*).

З початку епідемічного сезону лабораторно досліджено 1 583 (40,7%) зразки матеріалів від 3 890 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ. Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій у 700 (44,2%) випадках (*рис. 8*).

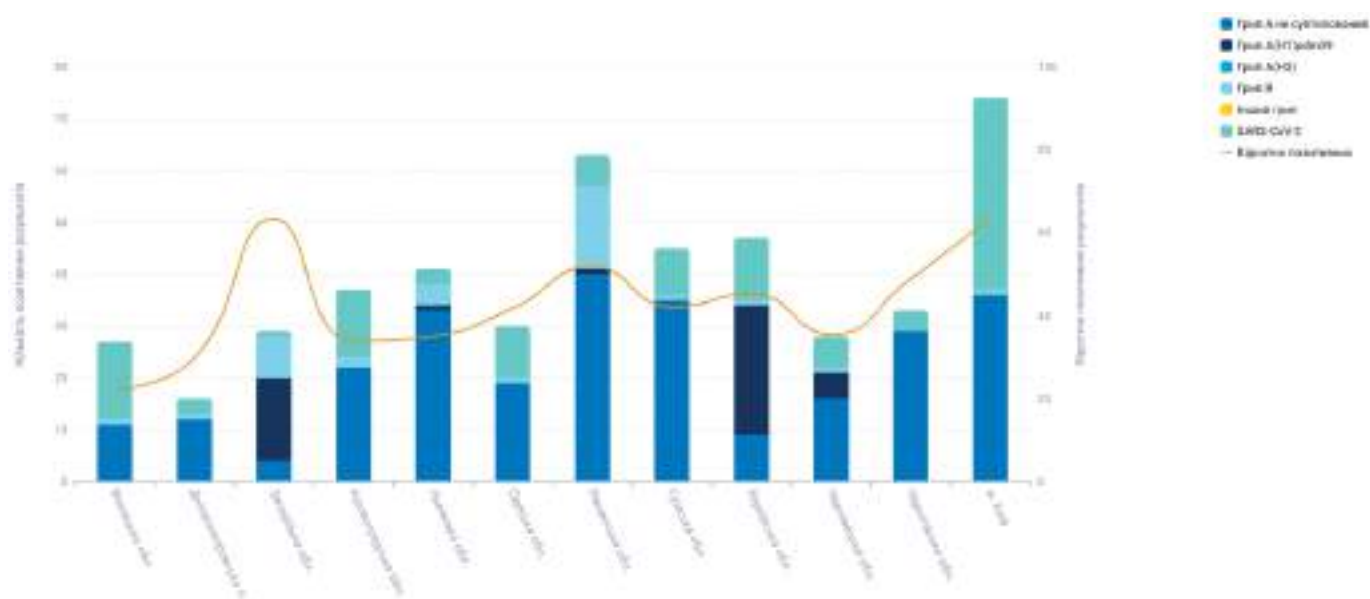

Рис. 8. Результати обстеження осіб із ТГРІ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 11 тиждень 2024 року

Таблиця 3. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 11 тиждень 2024 року

Показник	Звітний тиждень		Усього за звітний тиждень	Сезон 2023/2024		Усього з початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалів	59	61	120	1 785	1 583	3 368
Кількість позитивних зразків, <i>абс. знач. (%)</i>	21 (35,6)	24 (39,3)	45 (37,5)	692 (38,8)	700 (44,2)	1 392 (41,3)
Кількість вірусів грипу, <i>абс. знач. (% від позитивних)</i>	9 (42,9)	18 (75)	27 (60)	270 (39)	351 (50,1)	621 (44,6)
А	7	9	16	241	314	555
А не субтиповані	3	6	9	191	266	457
А(Н1)рdm09	4	3	7	50	48	98
А(Н3)	0	0	0	0	0	0
В	2	9	11	29	37	66
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, <i>абс. знач. (% від позитивних)</i>	12 (57,1)	6 (25)	18 (40)	422 (61)	349 (49,9)	771 (55,4)
Парагрип	1	0	1	34	21	55
Аденовіруси	1	0	1	64	74	138
RS-віруси	1	1	2	38	92	130
Риновіруси	1	1	2	40	24	64
Бокавіруси	0	0	0	6	5	11
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	2	0	2
Метапневмовіруси	1	1	2	16	14	30
SARS-CoV-2	7	3	10	222	119	341